

Terugblik **75 JAAR** **VR/V**JHEID in Wassenaar

2020 is het jaar waarin het einde van de Tweede Wereldoorlog werd herdacht en 75 jaar vrijheid werd gevierd. Helaas heeft het Corona-virus deze vrijheid grotendeels ingeperkt en moest er een andere invulling komen. Veel evenementen, waaronder het bevrijdings-feest op 5 mei, het concert van Excelsior en de opvoering van The Passion in de Jozefkerk, konden niet doorgaan. Toch heeft de gemeente Wassenaar in aangepaste vorm recht gedaan aan dit bijzondere themajaar. Opdat we nooit vergeten. Burgemeester Leendert de Lange zei bij de start van dit themajaar: "Het is goed om te beseffen hoe bijzonder het is om al 75 jaar in vrijheid te kunnen leven. En aan wie wij onze vrijheid te danken hebben."

Holocaust-herdenking en Levenslicht

Januari

Op 27 januari was het 75 jaar geleden dat concentratie- en vernietigingskamp Auschwitz werd bevrijd. Dit jaar werden ook in Wassenaar, met medewerking van vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap, de Holocaust-slachtoffers herdacht met een herdenkingsceremonie op begraafplaats Persijnhof. Scholieren van het Adelbert College, The American School of The Hague en het Rijnlands Lyceum lazen de namen voor van alle 98 Holocaust-slachtoffers uit Wassenaar. Daarna werden er bloemen gelegd bij het Joods Monument en werd het tijdelijk lichtmonument Levenslicht van Daan Rosegaarde onthuld. Het filmpje van de herdenking vindt u op www.wassenaar.nl/vrijheid.

Herdenking Franse commando's

Febr

De jaarlijkse herdenkingsbijeenkomst voor de zes Fusiliers Marins Français du Commando Trépel op de Wassenaarse Slag vond plaats op donderdag 27 februari. De commando's sneuvelden voor onze vrijheid in de nacht van 27 op 28 februari 1944 aan het Wassenaarse strand; een belangrijke episode uit de Tweede Wereldoorlog. De herdenking was bij het monument aan de Wassenaarse Slag. Na de ceremonie reikte de Franse Defensie attaché, kolonel Bruneau, aan twee Nederlandse militairen een medaille uit voor hun verdiensten tijdens missies in het buitenland.

Boek 'Toen hun jeugd stopte'

April

Op woensdag 29 april ontving burgemeester Leendert de Lange uit handen van de auteur Peter Knijnenburg het eerste exemplaar van het boek 'Toen hun jeugd stopte' in Raadhuis De Paauw. Burgemeester De Lange schreef voor deze gelegenheid het voorwoord. De auteur schreef meer dan vier jaar aan het boek: "Uit het boek spreekt natuurlijk de angst en de ellende van die vijf oorlogsjaren, maar er zit een goede balans in tussen ellende en toch ook humor", aldus de heer Knijnenburg. Heeft u interesse in het boek, bel dan naar 070-5117911.

Dodenherdenking 4 mei

Mei

Dit jaar was er op 4 mei geen publieke ceremonie bij het oorlogsmonument aan de Schouwweg. Volgens het advies van het Nationaal Comité 4 en 5 mei organiseerde de gemeente Wassenaar een alternatieve herdenking bij het oorlogsmonument. Burgemeester Leendert de Lange legde samen met zijn echtgenote en dochter, namens het gemeentebestuur, een krans bij het monument. Organisaties en inwoners van Wassenaar konden vanaf 12.00 uur ook kransen en/of bloemen neerleggen. Later die dag hield de burgemeester een toespraak die terug te zien is via www.wassenaar.nl/vrijheid.

Herdenking Waalsdorpervlakte

Mei

Naast de herdenking aan de Schouwweg was er op 4 mei ook een besloten ceremonie op de Waalsdorpervlakte. Helaas dit jaar niet toegankelijk voor het publiek. Het bestuur van de Vereniging Ereploten Waalsdorpervlakte heeft, samen met een zeer beperkt aantal leden, de Bourdonklok geluid en de wacht gehouden bij het monument. De klok werd, in tegenstelling tot voorgaande jaren, aan weerszijden door maar één persoon geluid. Een live registratie van de herdenking werd verzorgd door televisiezender RTL4. Burgemeester De Lange legde namens de gemeente Wassenaar een krans.

(Foto: Marleen Fouchier)

Namenboek

Mei

Op 4 mei 2020 werd ook het 'Ereboek Wassenaarse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog' aangeboden, gesponsord door de gemeente Wassenaar. In 2015 werd de werkgroep Namenlijst opgericht op initiatief van Margaret de Vos van Steenwijk. Het doel was een complete lijst te publiceren van Wassenaarse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. De werkgroep heeft met grote zorgvuldigheid 574 namen gepubliceerd en de verhalen achterhaald achter deze namen. Na afronding van de restauratie van Raadhuis De Paauw krijgt het Ereboek daar een waardige plek.

5 mei Bevrijdingsdag

Mei

Wat een mooie feestelijke dag had moeten worden, de viering van de bevrijding 75 jaar geleden, voor de Wassenaarse inwoners in een tent op de Berkhei, kwam er door corona niet. De Wassenaarse Oranjevereniging had er veel tijd in gestoken. Het alternatief was een sobere herdenking op het Plein met het hijsen van de Nederlandse vlag en de 75 jaar vrijheid-vlag. Twee lopers van de Stichting Run for Rio kwamen met het bevrijdingsvuur uit Wageningen en het vuur werd eveneens ontstoken op het Plein.

(Foto: Wassenaarse Oranjevereniging)

Veteranen Witte Anjerperkje

Juni

Op donderdag 25 juni is in aanwezigheid van een klein aantal genodigden, waaronder Wassenaarse veteranen, het Witte Anjerperkje geopend bij het algemeen bevrijdingsmonument aan De Lus. Dit monument, ontworpen door Arie Bontenbal, werd onthuld op 4 mei 1946. The American School of The Hague heeft dit monument geadopteerd en legt hier elk jaar een krans. Het Witte Anjerperkje is tot stand gekomen op initiatief van mevrouw Steenwijk-Groot, die daarmee de oproep van het Nationaal Comité Veteranendag volgde. Het Nationaal Comité riep eerder alle Nederlandse gemeenten op, om mee te doen aan het aanleggen van een speciaal Witte Anjerperkje uit respect en waardering voor veteranen. Wassenaar eert haar veteranen en gaf daarom graag uitvoering aan dit initiatief.

Drie vrijheidsbomen

September

Op woensdag 23 september zijn er in het park bij Raadhuis De Paauw drie Anna Paulowna vrijheidsbomen geplant, om te herdenken dat het dit jaar 75 jaar geleden was dat de Tweede Wereldoorlog eindigde, dat de Republiek Indonesië uitgeroepen werd en de Verenigde Naties werd opgericht. Eén boom voor Nederland, één voor Indonesië en één voor de Verenigde Naties. Bij de bomen werd een plaquette onthuld. Tegelijkertijd werden er op Kalimantan 500 Meranti-bomen geplant. Het project is tot stand gekomen in samenwerking met The Borneo Initiative, de Indonesische school, de Herenwegschool en de gemeente Wassenaar. De initiatiefneemster van dit project is Joty ter Kulve.

Vrijheidsboom Herenwegschool

November

In het verlengde van het project voor het planten van drie vrijheidsbomen in park De Paauw, is in november ook een vierde vrijheidsboom geplant in het kader van 75 jaar vrijheid. Dit gebeurde op het schoolplein van de Herenwegschool. Burgemeester Leendert de Lange gaf, in het bijzijn van de leerlingen, de laatste klap op de herdenkingstegel. Directeur Bob van den Steenhoven is blij met deze nieuwe ruwe berk, die de dode boom heeft vervangen. De boom is namelijk het symbool van het leven.

(Foto: Fotostudio Van der Plas)

Dagboek familie Aalberse

De familie Aalberse uit Haarlem bood, voor de intrede van het coronavirus, het gemeentearchief een dagboek aan uit de oorlog. Dit dagboek beschrijft het leven van het gezin Aalberse uit de periode september 1944 tot en met mei 1945. Piet Aalberse beschreef de dagelijkse beslommeringen waarin de zoektocht naar eten een grote uitdaging bleek. Het gezin woonde destijds aan de Storm van 's Gravesandeweg. De gemeente plaatste vanaf 1 april 2020 om de twee weken korte delen uit het dagboeken op social media om de geschiedenis levend te houden.

Stolpersteine

Afgelopen voorjaar is een projectgroep gestart om Stolpersteine (struikelstenen) te realiseren in de gemeente. Deze koperen herdenkingsstenen worden aangebracht in het trottoir voor huizen waar Joden, Roma of Sinti hebben gewoond die door de nazi's zijn verdreven, gedeporteerd en vermoord. Naar aanleiding van een door de raad aangenomen motie, startte dit project in het themajaar 75 jaar vrijheid. Deelnemers van de projectgroep zijn Kees Neisingh, Margaret de Vos van Steenwijk, Aart van Sloten en Niek Kat. De basis voor het realiseren van de stolpersteine is de namenlijst van de 98 Wassenaarse Holocaust-slachtoffers. Naar verwachting worden de eerste stenen eind 2021 geplaatst.

